

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2021

Gemeenschappelijke regeling
Bedrijvenschap Hoefweg

BEDRIJVENSCHAP
HOEFWEG

Aan het algemeen bestuur van de
gemeenschappelijke regeling
Bedrijvenschap Hoefweg
Postbus 45
2665 ZG BLEISWIJK

Onderwerp

Accountantsverslag 2021

Datum

13 april 2022

Kenmerk

312018015.22.120

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2021 van uw gemeenschappelijke regeling afgerond. De jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 28 maart 2022 hebben wij een aantal controlebevindingen reeds besproken met uw controller en uw directeur.

Bij de jaarrekening 2021 hebben wij op 13 april 2022 een goedkeurende controleverklaring afgegeven, zowel voor het aspect getrouwheid als voor het aspect rechtmatigheid.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2021. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en het management.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: W. Kalkman RA

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Wouter Kalkman

Tel: 06 – 2127 2977

Amar Iqbal

Tel: 06 –4003 1051

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij	1
2. Financiële positie en resultaat.....	6
3. Bevindingen eindejaarscontrole	9
4. Interne beheersing.....	14
5. Overige aangelegenheden.....	17

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 15 juli 2021 (kenmerk 312018015.21.193) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2021. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en de beleidsregels toepassing Wet normering topinkomens (WNT).

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het Besluit accountantscontrole decentrale overheden en het vastgestelde controleprotocol

De maximaal toe te passen marges voor de accountantscontrole zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado).

Op 18 november 2021 heeft het dagelijks bestuur het normenkader 2021 vastgesteld en op 16 december 2021 heeft het algemeen bestuur het normenkader 2021 ter kennisgeving aangenomen. In de Controleverordening GR Bedrijvenschap Hoefweg 2019 heeft u geen lagere marges vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2021 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen derhalve:

Bron: jaarrekening 2021	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 31.700	€ 95.100

Het algemeen bestuur heeft in het normenkader geen rapporteringstolerantie vastgesteld.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de jaarrekeningcontrole 2021 onderkennen wij een aantal risico's en aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. De risico's en aandachtspunten zijn hieronder weergegeven. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich daadwerkelijk voordoen, maar zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan hebben besteed.

Risico's en aandachtspunten voor de controle van de jaarrekening 2021

- Voorzieningen, vanwege het schattingselement en de daarmee samenhangende schattingsonzekerheden.
- Management override of controls. Dit betreft de mogelijkheid die de directie heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen, bijvoorbeeld door memoriaalboekingen of het schattingsproces. De specifieke aandacht voor dit risico is voorgeschreven vanuit de controlerichtlijnen en is niet uniek voor uw gemeenschappelijke regeling.
- Waardering van het onderhanden werk bouwgrond in exploitatie, inclusief tussentijdse winstneming.
- Opbrengstverantwoording van materiële opbrengstenstromen; dat zijn de grondverkopen en overige opbrengsten.
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Betaalproces, vanwege de potentiële (fraude-)risico's.
- Verantwoording WNT (vanwege de complexe wet- en regelgeving).

Het inschatten als significant risico is inherent aan deze posten en is niet direct een gevolg van verwachte leemten in de interne beheersing van uw gemeenschappelijke regeling. Ook is sprake van inschattingen van bruto risico's, alvorens eventuele beheersmaatregelen zijn genomen.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons bij de controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen. Voor een toelichting op een aantal onderkende risico's en aandachtspunten verwijzen wij naar het hoofdstuk 'belangrijke bevindingen'. Daarnaast verwijzen wij u naar onze bevindingen in het hoofdstuk 'Interne beheersing'.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties, zijn rechtmatig

Op basis van uw normenkader hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw gemeenschappelijke regeling gecontroleerd. Hierbij zijn geen materiële bijzonderheden geconstateerd. Op het programma grondexploitatie is daarnaast geen sprake van een overschrijding van de begroting (lasten).

Onze conclusie is derhalve dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2021.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg zijn uiteengezet in de jaarstukken 2021 in onderdeel 3.1, waarin de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn opgenomen. In de jaarrekening 2021 hebben zich ten opzichte van 2020 geen wijzigingen van materieel belang voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen, die een aanzienlijke invloed hebben gehad op de baten en lasten en/of de financiële positie van de Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het BBV (Besluit begroting en verantwoording).

Geen geïdentificeerde materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen zijn derhalve niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de bevindingen bij de eindejaarscontrole verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2021 van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg een getrouw beeld geeft van het eigen vermogen op 31 december 2021 en het resultaat over 2021. Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader. Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Wij verzoeken u derhalve ons een door de voorzitter en de algemeen directeur ondertekend besluit van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

In de controleverklaring hebben wij een paragraaf opgenomen waarin wij de nadruk leggen op de toelichting op de balans ten aanzien van het onderhanden werk, opgenomen uiteenzetting van het dagelijks bestuur over de voortgang en de impact van de ontwikkelingsplannen voor het gebied Bleizo-West. Ons oordeel is niet aangepast met betrekking tot deze aangelegenheid.

2.

Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw gemeenschappelijke regeling neemt toe door tussentijdse winstneming

In het BBV en de verslaggevingsregels voor gemeenschappelijke regelingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten 2021 bedraagt € 402.000 voordelig. Het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2021 is hieraan gelijk. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen per 1 januari	9.454	9.395	6.268	3.407
Tussentijdse resultaatbestemming	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	402	59	3.127	2.861
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	402	59	3.127	2.861
Eigen vermogen per 31 december	9.856	9.454	9.395	6.268

De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2021 € 9.856.000. Dat is 47,4% van het balanstotaal (2020: 35,2% van het balanstotaal). In paragraaf 3.3 van de jaarrekening geeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2021. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Resultaat 2021 is beïnvloed door reservemutatie(s)

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent uw gemeenschappelijke regeling ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen in dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming. Concreet betekent dit voor uw gemeenschappelijke regeling het volgende:

Exploitatieresultaat (in € 1.000)

Totale baten	3.578	
Totale lasten	1.448	
Gerealiseerde saldo van baten en lasten voordelig		2.130
Af: mutatie onderhanden werk (naar de balans)		1.728
Gerealiseerd resultaat		402

De exploitatie over 2021 laat een voordelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van € 2.130.000 zien, ten opzichte van een voordelig begroot (na wijziging) saldo van € 2.233.000. Dit is een nadeel van € 103.000. Het voordelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten bestaat uit de tussentijdse winstneming van de grondexploitatie Bedrijvenschap Hoefweg. Het gerealiseerde voordelig resultaat ad € 402.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het dagelijks bestuur kwalificeert het weerstandsvermogen als toereikend

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De beschikbare weerstandscapaciteit heeft het dagelijks bestuur bepaald op € 12,1 miljoen. De beschikbare weerstandscapaciteit is gestegen ten opzichte van 2020. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing heeft het dagelijks bestuur een opsomming gegeven van ingeschatte risico's. Deze cumuleren voor 2021 (in 2020 € 2,7 miljoen) tot een bedrag van € 1,2 miljoen. Op basis van deze kwantificering is het beschikbare weerstandsvermogen toereikend om de onderkende risico's financieel af te dekken. Voor meer gedetailleerde informatie over uw weerstandspositie verwijzen wij u naar paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing van uw jaarstukken 2021.

3.

Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

Oplevering was voldoende, maar wij zien verbeterpunten

Bij de start van de controle waren de jaarstukken grotendeels gereed en waren de werkafspraken voor uw medewerkers grotendeels gereed en aan ons verstrekt. Bij onze controle hebben wij de volledige medewerking gekregen en hebben wij op een constructieve manier met uw organisatie samengewerkt. Door ziekte was de oplevering van de actualisatie van de grondexploitatie vertraagd, waardoor de controle niet op de meest efficiënte manier kon worden uitgevoerd.

Onzekerheden in de grondexploitatie

Uw gemeenschappelijke regeling voert de grondexploitatie Bedrijvenschap Hoefweg uit. De waardering (verliesneming dan wel de tussentijdse winstneming) is afhankelijk van de prognoses voor de komende jaren. Dat brengt inherente risico's met zich mee, die niet bijzonder zijn voor een grondexploitatie. Dit risico komt ook tot uitdrukking in de paragraaf weerstandsvermogen, die is gebaseerd op een Monte Carlo simulatie. In 95% van de gevallen (10.000 simulaties) is het risico voor de ontwikkeling van de grondexploitatie € 1,1 miljoen. Door de in ontwikkeling zijnde visievorming voor Bleizo-West, waar de gemeenten Lansingerland en Zoetermeer besluiten over moeten nemen, en de afwikkeling van CV Prisma Bleiswijk, kan de grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg nog niet worden afgewikkeld. Het dagelijks bestuur heeft een toelichting opgenomen in hoofdstuk 3.3. inzake de ontwikkeling rondom Bleizo-West en de onzekerheden die daar me samenhangen. Gezien de onzekerheden, wij verwijzen u hiernaar.

Het uitgangspunt voor de waardering van de gronden van gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg is het Bestemmingsplan Hoefweg-Noord (Prisma) dat in 2013 is vastgesteld en de basis vormt voor de actuele grondexploitatie. In oktober 2021 hebben de gemeenteraden van Lansingerland en Zoetermeer ingestemd met de ontwikkelvisie Proeftuin Bleizo voor het gebied Bleizo-West. De besluitvorming door de beide raden over de ontwikkelstrategie voor Bleizo-West en daarmee over een geactualiseerd ontwikkelingsprogramma, vindt plaats na 2021. Het ontwikkelingsprogramma 2013 is dus ook over 2021 de basis voor de waardering van de grondexploitatie. Het proces waarin het ontwikkelingsprogramma wordt geactualiseerd en waarmee de waardering van de gronden ontwikkelt, verloopt fasegewijs. Gedurende dit proces is sprake van een variërende onzekerheid over de definitieve waardering van de gronden. Door GR Bedrijvenschap Hoefweg is de ontwikkeling van gronden op verzoek van de deelnemende gemeenten in relatie tot Bleizo-West getemporeerd. De timing van de overgang van de programmatische uitgangspunten voor de waardering van de gronden verdient aandacht om aansluiting te blijven houden met relevante wet- en regelgeving (BBV) en de onzekerheid hieromtrent niet te lang laten bestaan. Om die reden adviseren wij dat de gemeenten de besluitvorming te laten plaatsvinden in 2022.

Overigens merken wij op dat bij de afronding van de controle de definitieve en gecontroleerde jaarrekening 2020 en 2021 van CV Prisma Bleiswijk nog niet beschikbaar was.

Begrotingsrechtmatigheid is adequaat toegelicht in de jaarrekening

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moet door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota van de Commissie BBV. Een belangrijk uitgangspunt is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant. In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat het algemeen bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig en tellen mee in het oordeel van de accountant. Dit is bij uw gemeenschappelijke regeling overigens niet aan de orde.

Begrotingsafwijkingen werken niet door in de controleverklaring

In totaal heeft uw gemeenschappelijke regeling € 1,5 miljoen aan lasten begroot na wijziging, tegenover € 1,4 miljoen aan werkelijke lasten in 2021. Dit is in totaal een onderschrijding van € 0,1 miljoen (circa 7%). Deze onderschrijding van de kosten is het gevolg van een verschuiving van de uitvoering naar volgend jaar en een opname van de VPB-last in de grondexploitatie. Aan baten had uw gemeenschappelijke regeling een bedrag van € 3,7 miljoen begroot na wijziging, tegenover € 3,6 miljoen aan werkelijke baten in 2021. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten komt daarmee, na een mutatie op onderhanden werk van € 1,7 miljoen, op € 0,4 miljoen voordelig.

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen op het niveau waarop het algemeen bestuur de begroting autoriseert. Daar is in uw geval geen sprake van.

Naast overschrijdingen van lasten per programma, zijn ook op onderdelen meer baten gerealiseerd dan begroot. Over de baten rapporteren wij in deze paragraaf niet, omdat dit geen onderdeel uitmaakt van het criterium begrotingsrechtmatigheid zoals de richtlijnen voorschrijven.

Wij verwijzen voor een inhoudelijke en meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de toelichtingen die zijn opgenomen in de jaarrekening.

Lasten vennootschapsbelasting onderdeel van de grondexploitatie

Op basis van de meest actuele berekening die uw gemeenschappelijke regeling heeft laten opstellen, blijkt een verwacht positief fiscaal resultaat op de actuele grondexploitatie van Bedrijvenschap Hoefweg. Momenteel is de inschatting van de deskundige dat er sprake is van een te betalen bedrag voor de vennootschapsbelasting van afgerond € 809.000. De aangiften 2016-2020 zijn inmiddels ingediend.

Naar aanleiding van onze controle zijn de ingeschatte kosten vennootschapsbelasting onderdeel geworden van de grondexploitatie. Bij de tussentijdse winstneming is hier tevens rekening mee gehouden. De tussentijdse winstneming is daarom lager dan initieel berekend.

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over 2021 van € 209.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Met ingang van boekjaar 2018 dienen ook de ontvangen vergoedingen die bij andere WNT plichtige instellingen zijn ontvangen te worden verantwoord in de WNT-verantwoording. Aangezien het voor ons niet mogelijk is de volledigheid vast te stellen van de dienstbetrekkingen en de ontvangen vergoedingen, is in het WNT-controleprotocol opgenomen dat wij de anticumulatiebepaling niet hoeven te controleren. In onze controleverklaring is dit ook als zodanig toegelicht. De naleving van de anticumulatiebepaling maakt derhalve geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig

onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. In 2021 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uiterlijk 1 juli 2022 uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2021 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken. Indien op grond van andere op de verantwoordelijke van toepassing zijnde regelgeving of een besluit een later tijdstip waarop het financieel verslaggevingsdocument openbaar moet worden gemaakt geldt, is die latere datum de uiterlijke datum van openbaarmaking.

Controleprotocol en normkader 2022 vast laten stellen door het algemeen bestuur

In de kadernota 2022, met een bevestiging in de vraag- en antwoorderubriek, is bepaald dat met ingang van 2022 het controleprotocol en het normenkader door het algemeen bestuur moet worden vastgesteld. U neemt jaarlijks kennis van het normenkader en heeft de controleverordening reeds eerder vastgesteld. Wij adviseren u om het controleprotocol en het normenkader voor 2022 en verder door het algemeen bestuur te laten vaststellen.

4. Interne beheersing

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim- controle 2021

Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij een aantal adviezen aan uw organisatie gegeven. Voor een nadere duiding hiervan verwijzen wij u naar onze presentatie van 14 oktober 2021. Hieronder hebben wij een samenvatting opgenomen.

Informatieveiligheid

- Draag zorg voor de noodzakelijke beleidstukken rondom IT. Denk hierbij aan een informatiebeveiligingsbeleid die o.a. ingaat op wijzigingsbeheer, logische toegangsbeveiliging, back-up en recovery.
- Voer een nulmeting uit in het kader van de BIO en stel een verbeterplan op, om op het gewenste niveau te komen.

Privacy

- Verdere bewustwording en reminder voor het personeel inregelen. Dit kan via een workshop / nieuwsbrief.
- Zorg dat er een sjabloon (register) wordt aangemaakt voor het registreren van mogelijke datalekken.

Controle op juiste betaling

- Voeg de zogenoemde SHA-code toe op betaallijsten vanuit Accountview en laat hier ook een check op doen. Zorg ervoor dat bij beide organisaties ook in de BNG-applicatie SHA-controle op 'actief' staat bij het inlezen.
- XML-(betaal)bestanden worden opgeslagen op een plek waar iedereen bij kan. Draag zorg dat niet iedereen erbij kan.

Bijzondere journaalposten

- Neem een check op volledigheid van de goedkeuring op in de verbijzonderde interne controle.

Wij hebben vernomen dat op de onderdelen privacy en controle op juiste betaling reeds stappen zijn ondernomen. Wij zullen de stand van zaken opnemen bij de volgende interim-controle.

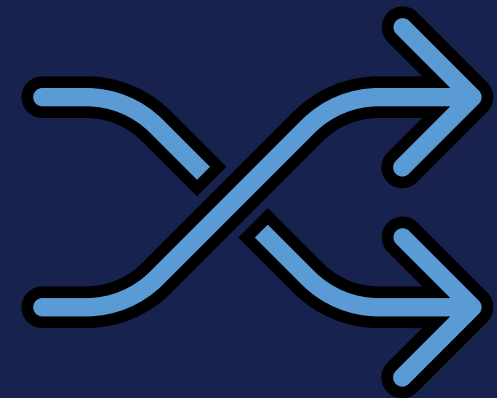
Rechtmatigheids- verantwoording 2022

In de meicirculaire 2018 heeft het ministerie van BZK aangegeven dat met ingang van het boekjaar 2021 het dagelijks bestuur zelf een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening moet afgeven. Met deze verantwoording verklaart het dagelijks bestuur dat de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, rechtmatige tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, waaronder uw verordeningen. Deze verantwoording gaat onderdeel uitmaken van de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling en als zodanig object van onderzoek worden voor de accountant in zijn opdracht om een getrouwheidsoordeel bij de jaarrekening af te geven. Het algemeen bestuur dient de verantwoordingsgrens te bepalen, binnen de wettelijke bandbreedte (0% - 3%).

De aanstaande wetswijziging (deze is nog steeds niet definitief vastgesteld door het ministerie) veroorzaakt dat de bewijslast om aan te tonen dat de gemeenschappelijke regeling primair in control is op gebied van financiële rechtmatigheid wordt verlegd van de accountant naar het dagelijks bestuur. De intentie is dat de accountant hierbij als “vierde lijn” gaat functioneren. In dit verband is het van belang dat het zelf controlerend vermogen in de 1^e, 2^e en 3^e lijn binnen uw mogelijkheden en ambities optimaal is ingeregeld en ook werkt.

Wij merken in de gesprekken die wij hierover voeren met uw medewerkers en de documenten die hieraan ten grondslag liggen, dat hier aandacht voor is binnen de organisatie. Een belangrijk document waarmee de directie en het dagelijks bestuur sturen op de kwaliteitsverbetering van uw bedrijfsvoering is het intern controleplan. U heeft reeds de nodige aanpassingen gedaan om het dagelijks bestuur in staat te stellen om een rechtmatigheidsverantwoording op te stellen. Wij adviseren u aandacht te hebben voor het tijdig uitvoeren van de interne controlewerkzaamheden.

5. Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur van uw gemeenschappelijke regeling de volledige medewerking verleend en hebben wij de volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het dagelijks bestuur ontvangen

Wij hebben namens het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het financieel management en de directie van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het ‘omzeilen’ van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

Voldoende uren geraamd en besteed om een kwalitatief goede controle uit te kunnen voeren

In het rapport “In het publieke belang” van de NBA, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountant, zijn maatregelen opgenomen die de kwaliteit en onafhankelijkheid van de controlerend accountant moeten waarborgen of verbeteren. Hieruit blijkt onder andere dat er voldoende uren beschikbaar moeten zijn om een degelijke controle uit te voeren. Op basis van de daadwerkelijk bestede uren blijkt dat wij voldoende uren hebben kunnen maken om een goede jaarrekeningcontrole uit te kunnen voeren.

Bevestiging onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.

- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenoemde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen het algemeen bestuur of de auditcommissie te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg of een bij de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

Aanvullende dienstverlening

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

- Geen

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de gemeenschappelijke regeling Bedrijfschap Hoefweg in 2021 voldoende is gewaarborgd.

Controleverschillen

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

Daarnaast is in de jaarrekening een aantal correcties doorgevoerd naar aanleiding van onze controle. Uw organisatie beschikt over een overzicht van deze correcties.

Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS